

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΝΕΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Η Ευρωπαϊκή Έκφραση – Ανατολική Αττική, στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης «Διαγωνισμός Νέων Ποιητών με θέμα τους μετανάστες και τους πρόσφυγες», που πραγματοποιήσε στο Λαύριο, με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, εκδίδει το παρόν έντυπο με τη συλλογή των ποιημάτων που δημιουργήθηκαν για τον Διαγωνισμό, στον οποίο μπορούσαν να λάβουν μέρος μαθητές της Ε' και της ΣΤ' Τάξης όλων των Δημοτικών Σχολείων και όλων των Τάξεων των Γυμνασίων του Λαυρίου.

Η Ευρωπαϊκή Έκφραση, μια ανεξάρτητη Μη Κυβερνητική Οργάνωση, χωρίς κερδοσκοπικό ή κομματικό χαρακτήρα, ιδρύθηκε το 1989 και έκτοτε δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, την Κύπρο και άλλες χώρες. Τον Ιανουάριο του 2000, στην προσπάθεια να ικανοποιηθούν οι ανάγκες της Ανατολικής Αττικής, ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Έκφραση-Ανατολική Αττική (Ε.ΕΚ.ΑΝ.Α.).

Η Ευρωπαϊκή Έκφραση-Ανατολική Αττική με δραστηριότητες, πολλές από τις οποίες έχουν στόχο την προστασία του περιβάλλοντος στην περιοχή της Ανατολικής Αττικής, προωθεί την ιδέα της ενωμένης Ευρώπης, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των ατομικών ελευθεριών, της ανεκτικότητας και της πολυπολιτισμικής Ευρώπης, καθώς και την κοινωνία πολιτών, με έμφαση στους νέους. Στόχος της είναι η δημιουργία μιας ευρωπαϊκής συνείδησης με περιεχόμενο μια κουλτούρα εθελοντισμού και συλλογικής συμμετοχής στα κοινά.

Από τα σεμινάρια στο Λαύριο...

Την ώρα της δημιουργίας...

Η περιπλάνηση στην ποιητική προσέγγιση της προσφυγιάς και της μετανάστευσης από τους νεαρούς μαθητές προσφέρει μια μοναδική εμπειρία ευαισθησίας και αισθημάτων, ενώ παράλληλα αναδεικνύει με τρόπο μοναδικό την ωριμότητα της νέας γενιάς να ακουμπήσει ένα ανθρώπινο πρόβλημα και να συμβάλλει στην αντιμετώπιση του. Και αυτό είναι ξεχωριστά σημαντικό, διότι η Ελλάδα έχει μετατραπεί σε χώρα υποδοχής μεταναστών. Όταν οι νέοι αυτού του τόπου διαθέτουν και την ευαισθησία και τη βούληση να αντιμετωπίσουν μία ανθρώπινη κατάσταση που έχουν βιώσει παλαιότερα οι πρόγονοί τους, αυτή της μετανάστευσης, τότε το μέλλον ανατέλλει με καλές προϋποθέσεις. Ειδικά στο

Δρ Νίκος Γιαννής, καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής, εκ των ιδρυτών της Ευρωπαϊκής Εκφρασης

Λαύριο με την υπέροχη ανατολή προς τη Μακρόνησο, τη Τζιά, το Αιγαίο, τα μικρασιατικά παράλια, την καθ' ημάς ανατολή, τη μέση ανατολή, την άπω ανατολή..... Στο Λαύριο στο λιμάνι, που είναι τόπος άφιξης και τόπος αναχώρησης, γέφυρα πολιτισμών, όπως κάθε λιμάνι. Στο Λαύριο των μεταλλείων, των στοών και όσων εργατών –ξένων κυρίως- το πότισαν με ιδρώτα και αίμα ανά τους αιώνες. Οι κοινωνίες πλέον θα έχουν όλο και πιο πολύ πολύ-πολιτισμικά χαρακτηριστικά και αυτοί οι νέοι που γράφουν τέτοια ποιήματα θα αποτελέσουν τη ραχοκοκαλιά της ομαλής εξέλιξης και κοινωνικής ένταξης της δεύτερης γενιάς των μεταναστών. Η Ευρώπη κι ο κόσμος θα γίνουν Βαβέλ όπως λένε οι γραφές; Θα χαθεί η εθνική ταυτότητα; Είναι πράγματι οι μετανάστες φορείς προκοπής και πολιτισμού στους τόπους υποδοχής; Ενότητα μέσα από τη διαφορετικότητα μας ψιθυρίζει όλο και πιο δυνατά η ιστορία, οι πολίτες και οι οργανώσεις τους ανοίγουν τους δρόμους και οι πολιτικοί ακολουθούν. Νέοι και παιδιά υποδέχονται αλλήλους και ανταλλάσσουν ασπασμούς. Ένας ταπεινός διαγωνισμός ποίησης κι όμως ένα απίθανο ερέθισμα ερεθισμάτων στην εσχατιά της Ανατολικής Αττικής, δίπλα στον Ποσειδώνα.

«Εμείς να τους αγαπάμε θέλουμε, τους μετανάστες» και από την άλλη πλευρά

«Προσφυγόπουλο μικρό
ρωτά να μάθει τι συμβαίνει
όταν έφτασε σε χώρα ξένη
στο Λαύριο τι το περιμένει;

Γρήγορα η ζωή αλλάζει
αλλά ένα καλύτερο αύριο προστάζει
Στάσου.....κοίτα.....και προχώρα»

*Από την ομιλία του Σταύρου Παπασταυρόπουλου,
Ιατρού, Διοικητή του Νοσοκομείου Παιδων Πεντέλης
Νομαρχιακού Σύμβουλου Αν. Αττικής, Τ. Δημάρχου Λαυρεωτικής*

Με ιδιαίτερη χαρά χαιρετίζω την πρωτοβουλία της «Ευρωπαϊκής Έκφρασης – Ανατολική Αττική», να υλοποιήσει στην πόλη του Λαυρίου την εκδήλωση «Βράβευσης Νέων Ποιητών», στο πλαίσιο του προγράμματος «Διαγωνισμός Νέων Ποιητών με θέμα τους Μετανάστες και τους Πρόσφυγες».

Η εκδήλωση αυτή προσδίδει ιδιαίτερη τιμή στην πόλη μας, αφού έρχεται να αναγνωρίσει μια πραγματικά υπαρκτή αρετή στην τοπική μας κοινωνία. Την αρετή που απέκτησαν στην πάροδο του χρόνου όλοι οι Λαυριώτες, να εκδηλώνουν σε κάθε περίπτωση που τους ζητάται, αισθήματα αλληλεγγύης σε κάθε συνάνθρωπο που πάσχει, ανεξάρτητα από φυλή, θρήσκευμα ή χρώμα.

Η τοπική κοινωνία του Λαυρίου όχι μόνο διατηρεί τις ανθρωποκεντρικές της αξίες, αλλά τις μεταβιβάζει από γενιά σε γενιά.

Η συμμετοχή των μικρών μαθητών στο πρόγραμμα αυτό αποδεικνύει ότι έχουν μπολιαστεί από αυτές τις αξίες, και ως εκ τούτου θεωρώ απίθανο το γεγονός να εμφανισθούν στην πόλη μας φαινόμενα απεχθή και επικίνδυνα όπως ξενοφοβία, κοινωνικός αποκλεισμός και ρατσισμός.

Ως πολίτης αυτής της πολυπολιτισμικής πόλης και από θέση θεσμικής ευθύνης, καταθέτω την διαβεβαίωση ότι δεν θα επιτρέψουμε ποτέ ως τοπική κοινωνία να υποστεί ρωγμές ή απώλειες ο ουμανιστικός χαρακτήρας του διαχρονικού πολιτισμού της.

*Από την ομιλία της Μαρίας Ματοπούλου
Καθηγ. Φιλολόγου – MSc. IRs, Θεωρητικού Λογοτεχνίας
Επιλαχ. Νομαρχιακή Σύμβ. Ανατ. Αττικής*

Η βράβευση μαθητών των Δημοτικών και των Γυμνασίων Λαυρίου για την επιτυχημένη συμμετοχή τους σε Διαγωνισμό Ποίησης συνιστά ένα καθαυτό ελπιδοφόρο και συνάμα σημαντικό πολιτιστικό γεγονός, που συμπίπτει χρονικά με τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Ποίησης, 21 Μαρτίου. Παιδιά ηλικίας μόλις 11 έως 15 ετών, στο περιθώριο των μαθημάτων τους και μεσούντος του σχολικού έτους, συμμετείχαν ως δυνητικοί ενεργοί πολίτες του μέλλοντος σε ποιητικό διαγωνισμό, σε αντιδιαστολή με την τύρβη της καθημερινότητάς τους, καθώς και την πλημμυρή ενασχόληση των πολλών, σήμερα στην εποχή της εικόνας, με το βιβλίο και την ποίηση. Κατέθεσαν την άποψή τους για τους 'Μετανάστες' και τους 'Πρόσφυγες' καθώς και την αισθητική πλευρά του

εαυτού τους και το νεανικό τους αυθορμητισμό. Εξέθεσαν την προσωπική και καλλιτεχνική τους οπτική για ένα θέμα που βιώνουν πρακτικά στην καθημερινότητά τους στην πόλη του Λαυρίου, ένα θέμα που τους προβληματίζει και παράλληλα τους συγκινεί.

Και αυτή η ποιητική τους φωνή διαβάστηκε, μελετήθηκε από αρμόδιους λογοτέχνες και κριτικούς, αξιολογήθηκε και αποτιμήθηκε θετικά, ώστε σήμερα να βραβεύεται για την πρωτοτυπία, την αποτελεσματικότητα και την ευαισθησία της.

Αποτελεί, αναμφισβήτητα, ένα σπουδαίο εκπαιδευτικό γεγονός που λαμβάνει χώρα στην Ανατολική Αττική με τα προβλήματα, αλλά και με το ασύγκριτα σπουδαίο ανθρώπινο δυναμικό, για την υπέρβασή τους. Το θέμα με το οποίο τα παιδιά ασχολήθηκαν, η Μετανάστευση, συνιστά ένα δύσκολο στην προσέγγιση θέμα, θέμα που διχάζει συχνά, που αναδεικνύει πολλές αρνητικές επιπτώσεις για τους λαούς, που απαιτεί ειδικά μέτρα αντιμετώπισης, νέους θεσμούς και καλλιέργεια νέων ηθών για την αποτροπή φαινομένων διάκρισης, ρατσισμού και μισαλλοδοξίας.

Άκρως ιδιότυπα, η μετανάστευση και η προσφυγιά δεν έχουν, για τους Έλληνες, αποκλειστικά τη σύγχρονη μορφή που προσέλαβαν μετά τη δεκαετία του '90 για τους ευρωπαϊκούς λαούς. Οι Έλληνες ως λαός γνώρισαν τη μετανάστευση και την προσφυγιά σε αρκετές φάσεις της σύγχρονης ιστορίας. Υπήρξαν και οι ίδιοι οικονομικοί μετανάστες τη δεκαετία του '60, όταν ταξίδευαν ως αποδημητικά πτηνά στην Ευρώπη, την Αμερική, την Αφρική ή την Αυστραλία διεκδικώντας καλύτερη ζωή για τους ίδιους και τις οικογένειες που άφηναν πίσω. Υπήρξαν πρόσφυγες μετά από κρίσιμες ιστορικές συγκυρίες, τη Μικρασιατική καταστροφή το '22, τα γεγονότα του '74 στην Κύπρο, καθώς και πολιτικοί εξόριστοι. Βίωσαν οι ίδιοι τη δυστυχία και βρέθηκαν στη δεινή θέση του μετανάστη στον 'κύκλο τα γυρίσματα'. Άλλωστε, ο Οδυσσέας και ο 'νόστος' για την πατρίδα συνιστούν διαχρονικά, δομικά στοιχεία της προσωπικότητας του Έλληνα εις το διηνεκές.

Με αυτό ακριβώς το εννοιακό υπόβαθρο, όπως παρουσιάστηκε στους συμμετέχοντες στη διαδικασία του διαγωνισμού μαθητές, στο πλαίσιο των δύο προπαρασκευαστικών σεμιναρίων που έλαβαν χώρα στις 12.12.2007 και 06.02.2008 στο Λαύριο και διοργανώθηκαν με επιτυχία από την «Ευρωπαϊκή Έκφραση - Ανατολική Αττική» οι μαθητές ασκήθηκαν στην ποιητική έκφραση και την ανάπτυξη του θέματος.

Τα προσωπικά βιώματα και τα συναισθήματά τους, ωστόσο, δεν αμελήθηκαν. Αξιοποιήθηκαν στο στάδιο της ποιητικής προετοιμασίας με την παρακολούθηση δύο στοχευμένων «Εργαστηρίων Δημιουργικής Γραφής – Συγγραφικής» αναφορικά με το ζητούμενο θέμα, τα οποία είχα την ευκαιρία να εφαρμόσω ως ιδιαίτερο διδακτικό αντικείμενό μου - τα

τελευταία χρόνια στην Ελλάδα - τόσο σε ενήλικους όσο και ανήλικους εκπαιδευόμενους.

Σκόπιμη θεωρώ, εδώ, την αναφορά στους γενικούς στόχους ενός «Εργαστηρίου Δημιουργικής Γραφής» σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία:

Ανάπτυξη κριτικής σκέψης & αυτοσυνείδησης.

Ανεύρεση τρόπων δημιουργικής αυτοέκφρασης.

Παρουσίαση & μελέτη λογοτεχνικών ειδών (genres) και κατηγοριών δ.γ.

Διδασκαλία τεχνικών δ.γ., δομής, κατάλληλου ύφους.

Συγγραφή - ατομική ή ομαδική - ποιημάτων, ιστοριών, διηγημάτων, παραμυθιών, άρθρων, μυθιστορήματος ή σεναρίου.

Δημιουργία ομάδων ανάγνωσης - παρουσίασης δραματοποιημένου λόγου.

Συνολική παρουσίαση των εργασιών & έκδοση εγχειριδίου.

Γνωριμία με την ευχάριστη 'περιπέτεια' του γραπτού νεοελληνικού λόγου.

Στο πλαίσιο των δύο «Δημιουργικών και Βιωματικών Εργαστηρίων» που έλαβαν χώρα, οι διαγωνιζόμενοι μαθητές ανακάλυψαν εσωτερικά - με κατάλληλο τεχνικό τρόπο - τα προσωπικά εκείνα συναισθηματικά νήματα μέσα τους, 'ξετύλιξαν' τα βιώματά τους και αποτύπωσαν με παρηρησία την προσωπική τους αισθητική με τρόπο, ωστόσο, μοναδικό και ιδιαίτερο, όπως αρμόζει στην ξεχωριστή τους προσωπικότητα. Και η φωνή τους άγγιξε συναισθηματικά και καλλιτεχνικά τα μέλη της Κριτικής Επιτροπής που, σε πολλές περιπτώσεις, αδυνατούσαν να επιλέξουν το καλύτερο ποίημα προς βράβευση, εφόσον όλες οι συμμετοχές ήταν μοναδικές και κόμιζαν κάτι σημαντικό, είτε ως προς το περιεχόμενο είτε ως προς την έκφραση και τη γλώσσα. Το σύνολο των έργων, επομένως, αποτέλεσε ενδιαφέρον πόνημα που εκδόθηκε ως ξεχωριστό εγχειρίδιο.

Ο στόχος επιτεύχθηκε! Πολιτιστικό γεγονός, μαθητικό ενδιαφέρον, ενεργός συμμετοχικότητα, παραγωγή ποιητικού λόγου, ποιότητα, υπόσχεση για το μέλλον!

Ένα μέλλον χωρίς διακρίσεις, χωρίς ρατσισμό! Το καλεί άλλωστε η χρονική συγκυρία. Το 2007 αποτέλεσε Ευρωπαϊκό Έτος για την εξάλειψη των Διακρίσεων όποιας μορφής, που αντιβαίνουν στον Ανθρωπισμό ως θεωρία και πράξη και την Ποιότητα ζωής σε ένα συνεκτικό, σύγχρονο, Ευρωπαϊκό κοινωνικό μόρφωμα.

Αυτή είναι η απάντηση στις σημερινές προκλήσεις!

Αυτή είναι η απάντηση και της Ανατολικής Αττικής!

Συγχαρητήρια στους συμμετέχοντες μαθητές!

Συγχαρητήρια στους μαθητές που βραβεύονται!

Συγχαρητήρια στην «Ευρωπαϊκή Έκφραση-Ανατολική Αττική» για τη σημαντική αυτή πρωτοβουλία και δράση!

*Από την ομιλία του Κώστα Γκούνα, Ψυχολόγου, Λογοτέχνη,
Επίτιμου Προέδρου της ΠΕΛ, Προέδρου της Κριτικής Επιτροπής*

Η ΠΟΙΗΣΗ

Η ποίηση αποτελεί έναν αρχέγονο τρόπο προσέγγισης, από τον άνθρωπο, του κόσμου, μέσω της γλώσσας και διείσδυσης στο μυστήριό του. Εκφράζει την αρχετυπική γλώσσα της ανθρωπότητας και δίκαια χαρακτηρίστηκε ως 'η μητρική γλώσσα του ανθρώπινου γένους'. Αρκεί να δει κάποιος τη γλώσσα της θρησκείας, των τελετουργιών και του μύθου. 'Η ποίηση είναι η μουσική της σκέψης και η υπέρτατη μορφή της συγκινησιακής χρήσης της γλώσσας'. Ερευνώντας τη ζωή του ανθρώπου παρατηρούμε πάντα πως αυτός από τη φύση του νιώθει ευχαρίστηση από την ΚΙΝΗΣΗ, όταν δεν περνάει τα όρια. Η πηγαία αυτή χαρά γίνεται πιο έντονη, όταν οι κινήσεις είναι: Ρυθμικές. Κι όταν αυτές αναφέρονται στο Λόγο, που είναι δημιουργήμα Κοινωνικής ζωής του ανθρώπου, τότε έχουμε το ΠΟΙΗΜΑ, που μας δίνει ευάρεστα συναισθήματα. Τα πρώτα ποιήματα αναφέρονταν σ' ορισμένα πρόσωπα ή αντικείμενα κι αργότερα σε συναισθήματα και ιδέες. ΠΟΙΗΣΗ είναι η ικανότητα του ανθρώπου να εξωτερικεύει με το ρυθμικό λόγο, αυτό που συνέλαβε σε στιγμή έμπνευσης με το συναίσθημα και τελειοποίησε με τη φαντασία. Η Ποίηση είναι η ψηλότερη εκδήλωση του πνευματικού πολιτισμού. Γι' αυτό αποτελεί τον ανώτερο σκοπό, στην απόδοση των πνευματικών ανθρώπων κάθε χώρας στο πεδίο της τέχνης.

ΠΟΙΗΜΑ είναι: δημιουργικό καλλιτέχνημα, γεννημένο από τον υποσυνείδητο ψυχικό κόσμο του ποιητή, με συνειδητή εργασία σε στιγμή μεγάλου ψυχικού κραδασμού. Είναι συνειδητοποίηση ασυνείδητων συναισθημάτων και οραμάτων της φαντασίας του ποιητή κι έκφραση με εικόνες και στίχους. Η ποίηση έχει το δικό της σκοπό και κατάδικά της σύνεργα για την πραγμάτωση του σκοπού της χωρίς να ζητιανεύει σκοπούς και σύνεργα από άλλους χώρους. Αυτούς τους σκοπούς της ποίησης μπορούν να εκφράσουν μόνον όσοι σέβονται τον εαυτό τους, την ποίηση και τον δέκτη.

Κύριος ΣΚΟΠΟΣ της ποίησης είναι: η Αισθητική χαρά, η συγκίνηση απ' την ομορφιά του ποιήματος, που είναι μια καλλιτεχνική ανακοίνωση, ένα ξεχείλισμα ψυχικό. Σκοπός του ποιήματος δεν είναι μόνο η μετάδοση ιδεών ή συναισθημάτων, αλλά και η αρμονική επαφή των ψυχών με την αρμονία του λόγου. Ο Γλωσσικός κι ο Ιδεολογικός σκοπός είναι

δευτερεύοντες. Ως κυριότερος σκοπός μπαίνει: ο μορφωτικός. Δεν ζητάμε να καταλάβουμε το ποίημα μόνο, αλλά και να το νιώσουμε, να βιώσουμε αισθητικά και συγκινησιακά το ποιητικό ταξίδι του δημιουργού εντάσσοντας μέσα και τον δικό μας αναγνώστη.

Για ΜΕΣΑ η ποίηση χρησιμοποιεί με αρμονία όλες τις ικανότητες του νού και της ψυχής. Οι λέξεις είναι διαλεχτές, οι φράσεις αρμονικές, οι εικόνες τέλειες και ζωηρές και τα νοήματα υψηλά. Χρειάζεται ωστόσο εκτός απ' την εσωτερική ικανότητα κι εξωτερική δεξιοτεχνία, ώστε να μπορέσει ο ποιητής να εξωτερικεύσει ανάμεσα απ' τις λέξεις, εικόνες, νοήματα, ρυθμό κι αρμονία του στίχου, οτιδήποτε αισθητό ή ιδεατό που προβάλλεται άξιο για αισθητική απόλαυση.

Η Ποίηση, ως μια δύναμη που εξυψώνει, μορφώνει και διδάσκει, χρησιμοποιεί ως μέσα:

- α) Εσωτερικά (περιεχόμενο) έμπνευση, φαντασία, συναίσθημα.
- β) Εξωτερικά (μορφή) μέτρο, ρυθμό, αρμονία.

Η ΠΟΙΗΣΗ σχετίζεται με τη Ζωγραφική, και την ξεπερνά, γιατί παρασταίνει τ' αντικείμενο απ' όλες τις πλευρές και στην εξέλιξη του. Η ποίηση σχετίζεται και με την μουσική, της οποίας είναι αδελφή, γιατί τις συνδέει η έμπνευση, ο ρυθμός, η αρμονία, οι εικόνες. Η σχέση ποίησης και μουσικής εκδηλώνεται στην απαγγελία με την οποία το περιεχόμενο της ποίησης παίρνει ζωή, που συναρπάζει την ψυχή μας.

Ο ΡΥΘΜΟΣ έχει για την ψυχή θεμελιώδη σημασία.

Η ΠΟΙΗΣΗ διαφέρει από την Πεζογραφία: εξωτερικά (δηλ. στην μορφή) γιατί τα ποιήματα έχουν μέτρο, ρυθμό κι αρμονία, που δεν έχουν τα πεζά. Η ποίηση προηγήθηκε της πεζογραφίας χρονολογικά, γιατί δεν χρειαζόταν γραφή, αλλά μεταδιδόταν προφορικά.

Πώς ΓΕΝΝΙΕΤΑΙ το Ποίημα; Ο Ποιητής είναι μια ευαίσθητη ψυχή. Κάποιο αντικείμενο ή γεγονός τον συγκινεί. Η συγκίνηση στην πορεία της μετατρέπεται σε ιδέα, κι αυτή, προχωρώντας να βγει στον εξωτερικό κόσμο, γεμίζει με εικόνες, οι οποίες, για να εκφραστούν, ντύνονται με λέξεις.

ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ:

- α) ΕΠΙΚΗ, που τραγουδάει κατορθώματα και ηρωικές πράξεις, δίχως ο ποιητής να εκφράζει τον υποκειμενικό του κόσμο.
- β) ΛΥΡΙΚΗ, που εκφράζει ο ποιητής τον υποκειμενικό του κόσμο. Τα λυρικά είναι μικρότερα σε έκταση, έχουν ποικιλία ρυθμών και μέτρων και πολύμορφη στιχουργική.

Έχουμε και τα Επικολυρικά. Έγραψαν τέτοια οι: Σολωμός, (Ύμνος εις την Ελευθερίαν), Βαλαωρίτης, (Διάκος, Κυρά Φροσύνη, Φωτεινός) Μαρκοράς και Παλαμάς.

Τέλος, έχουμε την περιγραφική ποίηση, το επίγραμμα, τη σάτιρα, έμμετρη επιστολή κτλ.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΛΥΡΙΚΟΙ: Σολωμός, Βαλαωρίτης, Παλαμάς, Δροσίνης, Πολέμης, Πάλλης, Κρυστάλης, Εφταλιώτης, Μαλακάσης, Γρυπάρης, Πορφύρας, Μαβίλης, Σκίπτης, Σικελιανός, Ρίτσος, Σεφέρης κτλ.

Κλείνοντας και εκ μέρους της Κριτικής Επιτροπής, θα επιθυμούσα να συγχαρώ τους μαθητές για την προσέγγιση τους στον ποιητικό χώρο που ερευνώντας τον με ευαισθησία και αγάπη θα βρουν ανυπέρβλητες ομορφιές. Επίσης, θα ήθελα να συγχαρώ και να ευχαριστήσω την «Ευρωπαϊκή Έκφραση-Ανατολική Αττική» για την όμορφη διοργάνωση της ποιητικής βραδιάς της 17^{ης} Μαρτίου 2008 και τη γενικότερη προσφορά της στο χώρο της Ανατολικής Αττικής σε πολλούς τομείς (Πολιτισμός, Περιβάλλον κ.λπ.).

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Η Ευρωπαϊκή Έκφραση – Ανατολική Αττική επιθυμεί να ευχαριστήσει τον Δήμαρχο Λαυρίου Δημήτρη Λουκά, τον Νίκο Γιαννή, Καθηγητή Ευρωπαϊκής Πολιτικής, τον Σταύρο Παπασταυρόπουλο, Ιατρό, Διοικητή του Νοσοκομείου Παιδών Πεντέλης, Νομαρχιακό Σύμβουλο Ανατολικής Αττικής, Συντονιστή Τομέα Υγείας, και τέως Δήμαρχο Λαυρεωτικής, τον Κώστα Γκούνα, Ψυχολόγο, Λογοτέχνη, Επίτιμο Πρόεδρο της ΠΕΛ, τη Μαρία Ματοπούλου, Καθηγήτρια Δ.Ε. Φιλολόγο, Θεωρητ. Λογοτεχνίας (MSc), Εμπειρογνώμονα ΥΠ.Ε.Π.Θ. στην Ε.Ε., τον Αριστοτέλη Παπανικολάου, Μουσικοπαιδαγωγό, Λογοτέχνη, τέως Αντιπρόεδρο & Τακτικό μέλος της ΠΕΛ, την Πηνελόπη Κουλούρη, Εκπαιδευτικό, Υπευθ. Πολιτιστικών Θεμάτων - Διεύθυνση Π/θμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής, την Ανθή Γεωργιάδου – Εκπαιδευτικό, Υπευθ. Πολιτιστικών Θεμάτων, Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής και τη Βάλια Μιχαήλ, Δημοσιογράφο, Καθηγήτρια και Συγγραφέα, για την πολύτιμη συνεργασία τους.

....και το ταξίδι ξεκινά...

Βασιλοπούλου Ουρανία
(Ε Τάξη, 1^ο Δημοτικό)
Α' Βραβείο

Σαν τα πουλιά πετάνε
αλλά συνήθως δεν ξαναγυρνάνε
μια άλλη μακρινή χώρα αναζητάνε,
δουλειά, στοργή και αγάπη θα βρουν;

Κανείς γι' αυτούς δε θα νοιαστεί,
μόνο αν εσύ στο νου σου βάλεις
πως πολλοί εκεί έξω
δεν έχουν όσα έχεις εσύ.

Μια ζεστή και τρυφερή αγκαλιά ζητούν,
λίγη στοργή από εσένα να βρουν.

Γι' αυτό σκέψου καλά
πριν οτιδήποτε πεις
ή κάνεις σε κάποιον απ' αυτούς,
σκέψου το καλά, στη θέση τους
δε θα ήθελες να βρεθείς.

Γι' αυτό σκέψου πολύ καλά.

Ζάμπελης Πέτρος
(Ε Τάξη-1^ο Δημοτικό)
Β' Βραβείο

Με καράβια θα έρθουν
με καράβια θα τους στείλουν
Ποτέ δεν ξέρουν
αν θα μείνουν ή θα φύγουν.

Στον τόπο μας δουλειά θέλουν να βρουν
μα εάν δεν μπορέσουν
οι φύλακες τους στέλνουν πίσω
ή και τους αγνοούν.

Η καρδιά τους λαχταρά
δουλειά να βρουν
μα εάν δεν τα καταφέρουν
κανείς δεν τους υπολογίζει
και όλοι τους αγνοούν.

**Στασινοπούλου Σεμέλη
(Ε Τάξη, 1ο Δημοτικό)
Γ' Βραβείο**

Οι πρόσφυγες είναι καλοί, κακοί δεν μας νοιάζει τι είναι.

Οι μετανάστες είναι κακοί, καλοί δεν μας νοιάζει τι είναι.

Εμείς να τους αγαπάμε θέλουμε, τους μετανάστες.

Εμείς να μην σκοτώσουμε θέλουμε, τους πρόσφυγες.

Αμα σκοτώσουμε τους Μετανάστες εμείς θα το πληρώσουμε.

Αμα δε σκοτώσουμε τους Πρόσφυγες δε θα το πληρώσουμε εμείς.

Καλύτερα να το σκεφτούμε από την άλλη πλευρά.

Καλύτερα να σκεφτούμε...Μες την καρδιά μας είναι η άλλη πλευρά.

Στα σκοτεινά όταν πηγαίνουν ασπρόμαυρα γίνονται...

Στα μη σκοτεινά όταν πηγαίνουν ασπρόμαυρα δεν γίνονται...

**Βασιλοπούλου Ουρανία
(Ε Τάξη, 1ο Δημοτικό)**

Όταν κοντά σου θα 'ρθουν
παρέα μόνο ζητούν να βρουν.

Αν εσύ τους διώξεις
σίγουρα θα απογοητευτούν.

Δουλειά και σπίτι θα βρουν,
αγάπη και στοργή θα βρουν;

Αν όχι στη φιλία
τους πεις με την πρώτη
θα 'χεις κρίνει εξωτερικά.

γί' αυτό σκέψου καλά
αν κρίνεις εξωτερικά
σίγουρα θα είναι διαφορετικά.

**Τριανταφύλλου Δημήτρης
(Ε Τάξη, 1ο Δημοτικό)**

Όταν έρχονται στην χώρα μας,

δύσκολα βρίσκουν φιλία

και αυτός είναι ο λόγος που κάνουν αλληλογραφία.

Μαύρα, άσπρα πουλιά τριγυρνούν

μα δυσκολεύονται να προσαρμοστούν.

**Στασινοπούλου Σεμέλη
(Ε Τάξη, 1^ο Δημοτικό)**

Εμείς στο σπίτι μας έχουμε τζάκι

Εκείνοι όμως δεν έχουν τζάκι

Εμείς έχουμε σπίτι

Εκείνοι όμως δεν έχουν σπίτι

Αμα δεν έχουν σπίτι, πώς θα έχουν τζάκι;

Αμα δεν έχουν τζάκι, θα έχουν σπίτι;

Κάποιοι αφού έχουν φαΐ το κατεβάζουν κατευθείαν

Κάποιοι άμα δεν έχουν δεν μπορούν να το κατεβάσουν,

αλλιώς, άμα έχουν θα το κάνουν μια μπουκιά,

θα το κατεβάσουν κατευθείαν...

**Στασινοπούλου Σεμέλη
(Ε Τάξη, 1^ο Δημοτικό)**

Όχι τόσο γλυκοί, απλά γλυκοί οι Μετανάστες

Όχι πολύ γλυκοί, πάρα πολύ γλυκοί οι Πρόσφυγες

Ποιοι είναι πιο γλυκοί από τους δύο;

Ποιοι είναι κακοί από τους δύο;

Άλλοι καλοί κι ευχάριστοι

Άλλοι κακοί και μη ευχάριστοι

Κάποιοι προσαρμόζονται εύκολα

Κάποιοι δεν προσαρμόζονται εύκολα

Οι μεγάλοι δεν ξερίζωναν τις ρίζες τους

Τα παιδιά όμως τις ξερίζωναν πιο εύκολα τις ρίζες τους

Κάποιοι γινόντουσαν κοκκινολαίμηδες, οι Μετανάστες

Κάποιοι γινόντουσαν πελαργοί, οι Πρόσφυγες

Σουλιώτη Νάντια
(B3 Τάξη, 1^ο Γυμνάσιο)
Α' Βραβείο

Αντίο

Παιδικά μάτια κλαμένα
τα αισθήματα της μάνας τσακισμένα
κι απ' το πρόσωπο του πατέρα έχει φύγει η λάμψη.
Ο ήλιος κρύφτηκε, κι έρχεται βροχή.
Τα πουλιά φεύγουν χωρίς να ξέρουν αν θα επιστρέψουν.
Τα μάτια του αντικρίζουν την οικογένεια από ψηλά,
το πλοίο ξεκινά...
«Πού πάω; Δεν ανήκω εγώ εκεί.» συλλογιέται.
Δεν είναι η θέληση του που το οδηγεί,
αλλά η φτώχεια τον διώχνει
απ' την πατρίδα, την οικογένεια, τη ζωή του.
Λέει αντίο, για να δει ένα καλύτερο αύριο,
για να ζήσει την οικογένειά του,
σ' αυτόν τον άκαρδο κόσμο που ξεψυχά σιγά σιγά...
Φυλακίζει τα δάκρυα και βλέπει αργά., αργά
αγαπημένα πρόσωπα, πληγωμένα πρόσωπα ν' απομακρύνονται...

**Τριανταφύλλου Κωνσταντίνα
(B4 Τάξη, 1^ο Γυμνάσιο)
B' Βραβείο**

-Το σκέφτηκες αυτό; Εσένα αφορά-

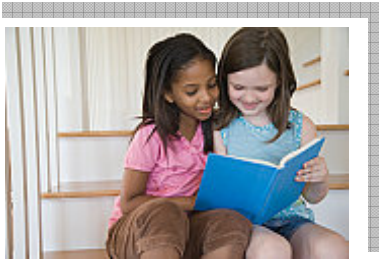
Δεν ξέρω τι να σου πω;
 Δεν ξέρω πως το λένε στην γλώσσα σου να το καταλάβεις.
 Δεν σου αρέσω, χαλάω την εικόνα.
 Άσε με τότε, απλά άσε με.
 Αν σ' ενοχλώ απλά μην ασχολείσαι.
 Εγώ, αν δεν μ' αρέσει κάτι το παρατάω, δεν συνεχίζω.
 Αλλά μην κρίνεις έτσι.
 Όλοι μια μάσκα φοράμε, κρύβεται η καρδιά, κρύβεται η κρίση,
 καλύπτεται ένας κόσμος ολόκληρος.
 Αν θες κάτι, απλά ρώτα με, θα στα πω όλα, καλό θα μου κάνει...
 Αν πάλι απλά με κοιτάς, με δείχνεις, με υποτιμάς και ειρωνεύεσαι,
 δεν καταφέρνεις τίποτα.
 Βρισκόμαστε τόσο κοντά σωματικά, είμαστε τόσο μακριά ψυχικά.
 Λίγο δύσκολο ε; Ποιος το ελέγχει αυτό;
 Όχι θεός, όχι ηλικία, όχι χώρα, ούτε χρώμα.
 Δεν το ξέρεις;
 Οι άλλοι σαν κι εσένα το έχουν στο χέρι τους.

**Σταυγιανουδάκης Χρήστος
(B3 Τάξη, 1^ο Γυμνάσιο)
Γ' Βραβείο**

Ξενιτεύτηκα. Έφυγα από την πατρίδα.	Νοσταλγώ την πατρίδα.
Ξενιτεύτηκα. Όλα διαφορετικά:	Θέλω να δω συγγενείς.
Η ζωή, οι φίλοι, το παιχνίδι.	Νοσταλγώ την παλιά ζωή.
Ξενιτεύτηκα. Όλα άλλαξαν. Όλοι άλλαξαν.	Θέλω να γυρίσω,
Όλα διαφορετικά.	όμως δεν μπορώ...
Ξενιτεύτηκα για μια καλύτερη ζωή...	

**Μπαλόπιτας Φρατζέσκος
(Α Τάξη, 1^ο Γυμνάσιο)**

Προσφυγόπουλο μικρό
 Ρωτά να μάθει τι συμβαίνει
 Όταν έφτασε σε χώρα ξένη
 Στο Λαύριο τι το περιμένει;
 Φίλοι, γνωστοί...όλοι είναι πίσω
 «Υπάρχει άραγε ελπίδα ή πίσω να γυρίσω;»
 Γρήγορα η ζωή αλλάζει
 Αλλά ένα καλύτερο αύριο προστάζει
 Στάσου... Κοίτα... και Προχώρα...

**Παπασταυρόπουλος Παναγιώτης
(Β Τάξη, 1^ο Γυμνάσιο)**

Μετανάστης... Ζητά αγκαλιά...
 Έρχεται από μακριά...
 Το όνειρο να βρει αναζητά
 Άγνωστος σε χώρα ξένη
 Να βρει νέα πατρίδα περιμένει
 Αρκεί να του δοθεί η ευκαιρία
 Στο πλοίο...Όταν έφευγε για μέρη μακρινά
 Τίποτα δεν συλλογιόταν άλλο πια...
 Ήταν γι' αυτόν η μόνη ελπίδα
 Σ' αυτή τη χώρα να βρει φροντίδα...

**Τριανταφύλλου Κωνσταντίνα
(Β4 Τάξη, 1^ο Γυμνάσιο)**

Στα σκοτεινά πηγαίνουμε,
 στα σκοτεινά, παράθυρο φωτεινό γυρεύοντας.
 Μπορεί να το βρούμε, μπορεί όχι.
 Δεν υπάρχει τύχη, ούτε η μοίρα που λένε.
 Από ανθρωπίνες μορφές εξαρτάται
 Η κρίση τους παίζει ρόλο.
 Στο σκοτάδι κρύβονται μερικοί.
 Θέλουν να βλάψουν ή απλά περιπλανιούνται, γιατί δεν ξέρουν.
 Μάλλον σαν κι εμάς παρηγοριά ή κάτι καλύτερο ζητούν. Σαν κι εμάς κι αυτοί.
 Όμως αυτοί ψάχνουν κάτι που δεν έχουν βρει ακόμα,
 εμείς θέλουμε κάτι που χάσαμε και νοσταλγούμε.

Παπασταυρόπουλος Παναγιώτης
(B Τάξη, 1^ο Γυμνάσιο)

Έλληνας, ξένος, μετανάστης...

Δείπει χρόνια μακριά...

Πίσω πότε θα γυρίσει;

Ίσως η μέρα να μην αργήσει.

Δεν ξέρει... Κανείς δεν απαντά...

Αγάπη μόνο αναζητά, σ' όποια πατρίδα και αν είναι...

Τριανταφύλλου Κωνσταντίνα
(B4 Τάξη, 1^ο Γυμνάσιο)

Είμαι ξένος εδώ. Το 'χω βάλει στο μυαλό καλά.

Δεν ξέρω. Κάτι, κάτι τρέχει, δεν μου λέει κανείς όμως,
δεν μου εξηγεί...

Κάποιος με φοβάται, ένας δύο, πολλοί, όλο και περισσότεροι.

Μα τι κάνω; Θέλω να μάθω, να γνωρίσω έναν δύο και πολλούς.

Τι θα διηγηθώ πίσω, εκεί που με περιμένουν;

Πολλά τα ερωτήματα, μεγάλο το κενό. Ποιο το λάθος; Τι τρέχει; Τι έκανα;

Θέλω να σου πω. Εσύ θες; Φοβάσαι; Περιμένε, θες να μάθεις ;

Σ' ενδιαφέρω; Μάθε όμως πως υπάρχω, όπως κ' εσύ!

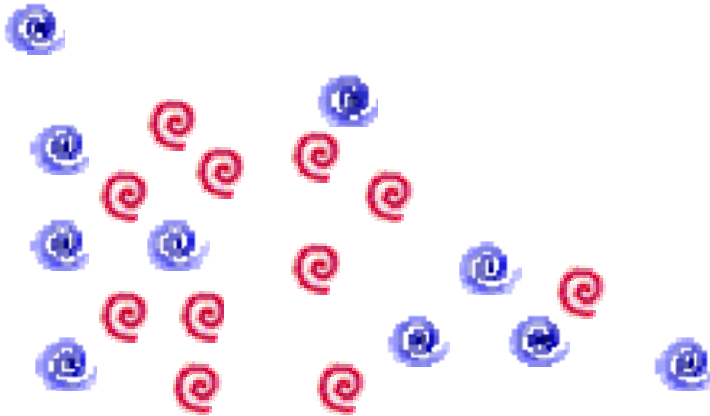
Στεφανίδου Νεκταρία
(Β' Τάξη, 1^ο Γυμνάσιο)

«Ο Δρόμος για την ξενιτιά»

Μέσα στο τρένο μόνος μου,
μα τόσοι ξένοι γύρω,
χιλιάδες ειν' οι σκέψεις μου
χιλιάδες οι αναμνήσεις.
Φοβάμαι το ταξίδι αυτό
Φοβάμαι την ξένη χώρα
Φόβος μου ειν' η ξενιτιά.
Φόβος κι η εξορία.
Σπίτι, πατρίδα νοσταλγώ
και συγγενείς το ίδιο
και κάθε αγάπη την κρατώ
μες την καρδιά κλεισμένη.

Θυμάμαι τον πατέρα μου
την μάνα, την αδελφή μου
καθώς εγώ τους άφηνα
και 'κείνοι λυπημένοι
τα δάκρυά τους σκούπιζαν
μ' ένα μαντήλι μαύρο.
Αχ ξενιτιά με κλείδωσες
Μέσα στα γκρίζα τείχη.

Ευχαριστούμε θερμά, όλους τους νέους ποιητές που μας άγγιξαν με την ειλικρίνεια, τη ζεστασιά, τον αυθορμητισμό και τη φαντασία τους...

Επικοινωνία:

Ομήρου 54, 106 72, Αθήνα
Λ. Μαραθώνος 417 & Αχαΐας, 153 51, Παλλήνη
τηλ.: 210 3643223,4, φαξ: 210 3646953
e-mail: ekfrasi@ekfrasi.gr <http://www.ekfrasi.gr>

Η Ενέργεια ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΡΑΣΗΣ ΑΠΟ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ
Εντάσσεται στο Ε.Π. (Απασχόληση & Επαγγελματική Κατάρτιση)
του Υπουργείου Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας
Η Ενέργεια συγχρηματοδοτείται κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο